

KRONOBY KOMMUN
KRUUNUPYYN KUNTA

STRATEGIA 2030

**Kruunupyy – Yhteyksien lähellä
luonnon rauhassa**

VAHVUUDET, JOITA MEIDÄN TULEE JATKOSSAKIN VAALIA

Kruunupyyn visio on yhteistyö – haluamme olla sillanrakentajia niin ihmisten ja kunnanostien välillä, kuin etelän ja pohjoisen. Kruunupyssä on helppo viihtyä ja palvelutaso on hyvä kaikissa kunnanostissa. Yritystoiminta kukoistaa ja kunta luo puitteet uusille yrityksille. Meille tärkeitä asioita ovat kestävä kehitys, yhteistyö ja elämänlaatu.

Sitoutuneet ihmiset, runsaasti yhdistyksiä, elävä kaksikielisyys ja talkoohenki ovat voimavaroja. Kunnassa on monia ja monipuolisia mahdollisuuksia viettää vapaa-aikaa urheilun, kulttuurin sekä vapaan sivistyksen parissa.

Vahvuudet, joita meidän tulee jatkossakin vaalia:

Yrittäjyyden ja monipuolisen elinkeinoelämän ansiosta kunnassa on monta työpaikkaa, näin ollen työttömyys on alhaista.

Hyvä palvelutaso kaikenikäisille ja kaikissa elämäntilanteissa. Kunnan palveluja täydentävät muut palvelut, yksityiset toimijat ja kolmas sektori. Meillä on hyvä varhaiskasvatus ja opetus.

Parhaat palat kahdesta maailmasta; maaseudun rauha ja kaupungin läheisyys. Pieni, mutta pinta-alaltaan suhteellisen suuri kunta, jossa on puhdas, kaunis ja vaihteleva luonto. Turvallinen kunta, josta pääsee helposti töihin ja harrastuksiin myös kunnan rajojen ulkopuolelle, ja josta voi vaivatta nousta lentokoneeseen kohti maailmaa.

"Kaikki tuntevat toisensa" –mentaliteetin ansiosta on helppo olla yhteydessä kuntaan, yrityksiin tai yhdistyksiin ja yhteistyö toimii hyvin matalan kynnyksen ja suuren joustavuuden ansiosta. Me-henki on olemassa ja se koskee kaikkia kuntalaisia.

HUOMIOON OTETTAVAT **ULKOISET TEKIJÄT**

ILMASTONMUUTOS

voi johtaa sadon epäonnistumiseen, terveyden heikkenemiseen ja vesi- sekä ruokapulaan. Nämä vuorostaan aiheuttavat väestömuuttoliikkeitä kun yhä useampi haluaa ehkä osan puhtaasta ruoasta ja ilmasta. Pakolaisvirtojen ja muuttoliikkeiden vaikutukset ovat sekä myönteisiä että kielteisiä. Pandemioita saattaa ilmaantua myös jatkossa.

SUURVALTAPOLITIIKKA JA MAAILMAN TASAPAINO

vaikuttavat Suomeen ja muihin maihin suurissa määrin. Kysymys sodasta ja rauhasta muuttuu yhä tärkeämmäksi. Maailmantalous ohjaa ja suurvaltojen mahdollinen taloudellinen taantuma romuttaisi talouden myös Suomessa.

TEKNOLOGIAN KEHITYS JATKUU

Muuttuvat energiatrendit, kiertotalous, akkutekniikka, robotisaatio, digitalisaatio ja sosiaaliset mediat sekä lääketieteellinen tutkimustyö muuttavat työmarkkinaa, taloutta ja turvallisuutta. Muutoksessa on riskejä, mutta myös mahdollisuuksia.

EU:N JA SUOMEN POLITIIKKA

Mahdollisuudet harjoittaa peruselinkeinoja ja muuta yritystoimintaa sekä toimia ja asua maaseudulla. Hyvinvointialueuudistus ja hallintorajat vaikuttavat Kruunupyyhyn ja vaarana on, että lähipalvelut vähenevät. Koulutusten keskittyminen etelään on nähtävissä. Mahdollisuudet saada palvelua ruotsiksi, suomeksi ja muilla kielillä voi olla haastavaa. Teiden heikentynyt kunnossapito johtaa yritysten toimintaedellytysten heikkenemiseen. Demokratiavajetta, kun kaikki palvelut keskitetään suuriin yksikköihin.

OIKEAA LÄHIPALVELUA

Varhaiskasvatus ja esikoulu on maan parhaimpia ja luo vakaan perustan lapsen elämälle tuoreimpien tutkimusten pohjalta

- Vahvat yksiköt varhaiskasvatuksessa sitoutuneella henkilöstöllä, jotka tarjoavat vuorohoitoa ruotsiksi ja suomeksi, ja niiden täydennyksenä on pienemmät yksiköt kylissä
- Teerijärven ja Kruunupyyn varhaiskasvatuksen yksiköt keskitetään entisestään, jotta keskusta-aluetta kohden ei ole enempää kuin kaksi suurempaa yksikköä
- Esikoulu järjestetään läheisessä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa, ja pedagogista toimintatapaa kehitetään
- Luonto on lähellä ja ulkopedagogiikka on työväline kaikessa varhaiskasvatuksessa, mutta myös erityisissä ulkoiluyksiköissä

Vahvat koulut, sitoutuneet opettajat ja korkeatasoinen opetus houkuttaa oppilaita myös muualta

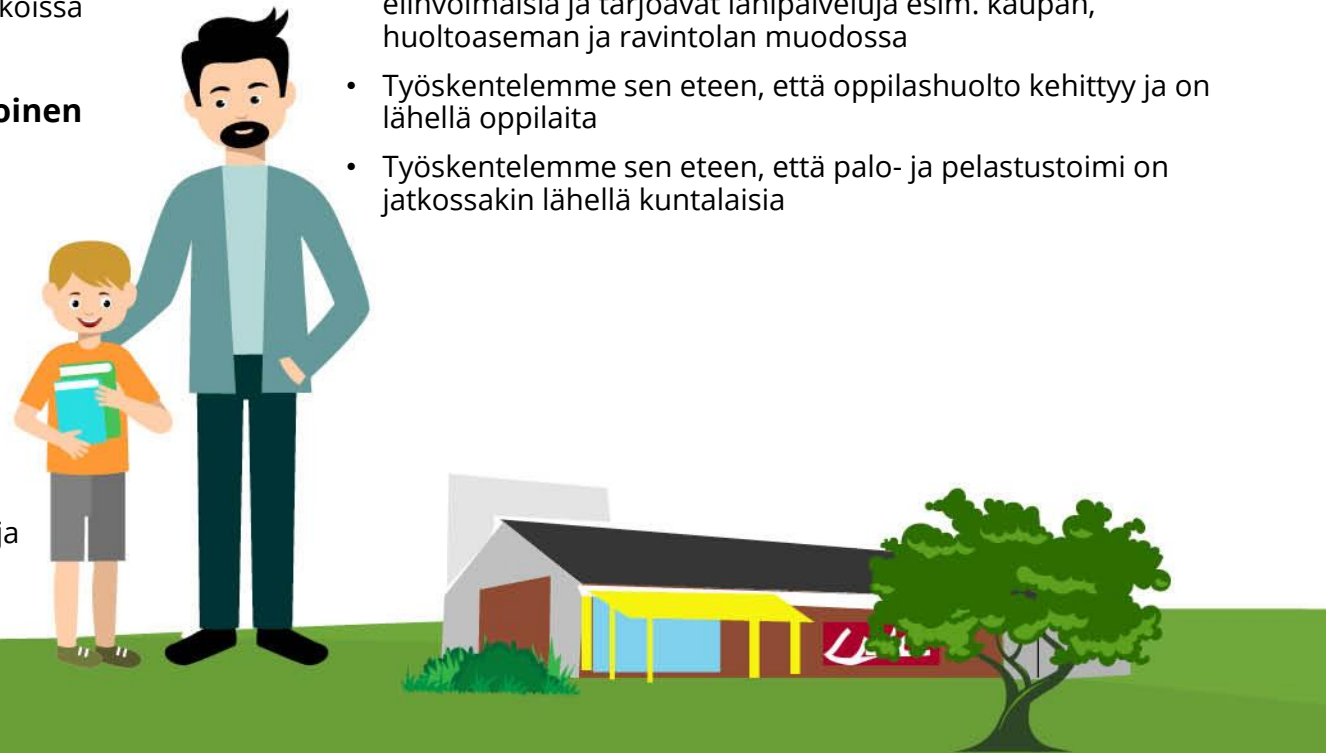
- Oppilaat ja opettajat voivat hyvin moderneissa, hyvin hoidetuissa ja turvallisissa kouluissa
- Tarjoamme ulkopedagogiikkaa koko perusopetuksessa
- Kunnassa on kielikylpy-yksikkö ja/tai suomenkielinen koulu
- Yhteistyötä kunnan kaikkien kuudesluokkalaisten välillä vahvistetaan, jotta siirto yläasteelle on helpompaa
- Lukio houkuttaa vähintään 50 % kustakin vuosiluokasta ja vähintään 20 % vuosiluokan oppilaista tulee muualta

Lähipalvelut säilyvät myös sosiaalihuollossa, terveyden- ja sairaanhoidossa

- Työskentelemme sen eteen, että ikäihmisten asuntolat, äitiys- ja lastenneuvolat sekä terveysasemat ovat itsestään selvä osa hoitotarjontaa myös hyvinvointialueuudistuksen jälkeenkin
- Työskentelemme sen eteen, että hoitoketjut ja valinnanvapaus yli maakuntarajojen on itsestäänselvyys jatkossakin

Kunnan lähipalveluja täydentävät hyvinvointialueen palvelut sekä yksityiset toimijat ja kolmas sektori

- Työskentelemme sen eteen, että kunnanosien keskustat ovat elinvoimaisia ja tarjoavat lähipalveluja esim. kaupan, huoltoaseman ja ravintolan muodossa
- Työskentelemme sen eteen, että oppilashuolto kehittyy ja on lähellä oppilaita
- Työskentelemme sen eteen, että palo- ja pelastustoimi on jatkossakin lähellä kuntalaisia

ELÄVÄ MAASEUTU, JOSSA YRITYKSET KUKOISTAVAT

Sekä nykyisillä että uusilla yrityksillä on hyvät toimintamahdollisuudet

- Käymme aktiivista vuoropuhelua yritystemme kanssa
- Teollisuustonttitarjonta on riittävä kaikissa kunnanosissa
- Työpaikkojen omavaraisuus on 80 % ja työttömyys on alle 4,0 %
- Ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet toimintansa Lentokentätien pohjoispuolella sekä Kruunuportissa
- Vähintään 15 uutta yritystä vuosittain

Kauniit asuntoalueet houkuttavat uudisrakentajia

- Kaavoitus on aina askeleen edellä – ostamme lisää maata ja suunnittelemme uusia, houkuttelevia alueita hyvissä ajoin ja luomme myös mahdollisuuksia asuinalueiden ulkopuoliseen asumiseen
- Meillä on joustavat ja selkeät rakennuslupaprosessit ja myönnämme vähintään 100 rakennuslupaa vuosittain
- Meillä on hyvä valikoima asuintontteja ja autamme muuttajia asunnon löytämisessä ja käytännön järjestelyissä
- Meillä on hyvä kuituverkko ja muut yhteydet, ja täältä on helppo tehdä etätöitä

Vuokra-asuntoja laatutietoiselle asiakkaalle

- Modernit, hyvin hoidetut ja laadukkaat vuokra-asunnot tarjoavat laadukasta asumista niin kuntalaisille kuin tänne muuttaville

Peruselinkeinot ovat Kruunupyyn luonnollisia voimavaroja

- Olemme jatkossakin Pohjanmaan suurimpia maatalouskuntia
- Meillä on joustavat ja selkeät ympäristölupaprosessit ja muutoinkin hyvä ympäristöhallinto

Luonto on meille tärkeä resurssi

- Tuemme hyvien patikointipolkujen kehittämistä ja kunnossapitoa, jotka houkuttavat ihmisiä
- Matkailu ja luontomatkailu kehittyvät ja ulkopaikkakuntalaiset löytävät Kruunupyyn

MISSÄ TIET KOHTAAVAT

Lentoasema on tärkeä resurssi, joka mahdollistaa myynnin, viennin ja työssäkäynnin

- Työskentelemme sen eteen, että reittilentoja on moneen kohteeseen, on yhä enemmän lomalentoja ja matkustajamääriä, joiden ansiosta lentoaseman kehitys jatkuu

Maantieliikenteen yhteydet mahdollistavat nopean työmatkaliikkumisen

- Työskentelemme sen eteen, että valtatie 8 varustetaan ohituskaistoilla
- Työskentelemme sen eteen, että vaaralliset risteykset Hopsalassa, Murikassa ja Viiperissä vihdoinkin parannetaan
- Työskentelemme sen eteen, että kantatie 63:n tielinjaus Kruunupyyssä vihdoinkin muutetaan
- Työskentelemme sen eteen, että tiekunnossapitoa tehostetaan, jotta tiet ovat turvallisia sekä kesällä että talvella
- Työskentelemme sen eteen, että joukkoliikennettä ja kimppekyytejä kehitetään

Edustava vaikutelma kutsuu vierailulle ja kuntaan muuttoon

- Työskentelemme sen eteen, että kolme kuntakeskustamme antavat kuntalaisille ja ohikulkijoille houkuttelevan ja kauniin vaikutelman
- Hoidamme omat viher- ja ulkoalueet

ELÄMÄNLAATU JA AKTIIVISET IHMISET

Kruunupyy on yhtenäinen kunta, jossa puhalletaan yhteen hiileen

- Kansalaistapaamisia järjestetään säännöllisin välein erilaisista teemoista, keskustelemme ja tiedotamme ajankohtaisista asioista
- Kunnan verkkosivustolla julkaistaan jatkuvasti kyselyitä ja kysymyksiä ajankohtaisista asioista, jotta kuullaan asukkaiden mielipiteitä

Niin nuoret kuin vanhemmat voivat hyvin ja Kruunupyy on Suomen aktiivisimpia kuntia

- Päivitämme hyvinvointistrategian kerran valtuustokaudessa ja seuraamme asetettuja tavoitteita vuosittain
- Uudisrakentamisessa tai peruskorjauksessa panostamme 20 000 tai vähintään 1 % kustannuksista taiteeseen

Järjestötoiminta ja talkoohenki on vahvaa, ja tarjotaan monipuolisia vapaa-ajan vieton mahdollisuuksia

- Panostamme vuosittain vähintään 150 euroa/asukas elämänlaadun kohottamiseen (kulttuuri, vapaa-aika, urheilu, kirjasto, kansalaisopisto)
- Kolmannelle sektorille tarjotaan mahdollisuuksia järjestää täydentäviä palveluja edulliseen hintaan kunnan kiinteistöissä

Kansalaisopisto ja Kruunupyyn kansanopisto luovat yhdessä mielekästä vapaa-ajan tekemistä

- Tarjoamme kursseja 6500 tunnin edestä vuosittain ympäri kuntaa ja ne kiinnostavat sekä nuoria että vanhoja

Kirjasto toimii kansalaisten käyttämänä olohuoneena

- Omatoimiaukiolot lisäävät kirjaston käyttömahdollisuuksia

MAASEUTUKUNTA, JOKA KÄÄNSI TRENDIN

Kunnan talous on vahva ja tasapainoinen

- Tulos jää plussalle ja voimme hoitaa käyttökustannukset ilman lainoja
- Meillä on kilpailukykyinen veropolitiikka

Kunnan asukkaat viihtyvät ja heitä tulee lisää

- Haluamme lisätä asukkaiden määrää vuosittain
- Panostamme niin sisäisesti kuin ulkoisesti kunnan, tonttien ja palveluiden markkinointiin
- Tarjoamme yrityksillemme mahdollisuuden näkyvyyteen valtateitä pitkin

Kaksikielisyys on itsestäänselvyys ja palvelua saa useammalla kielellä

- Palvelun laatua seurataan säännöllisesti

Myönteinen työilmapiiri ja hyvinvoiva henkilöstö, joka viihtyy ja kehittyy työssään, on meille tärkeää

- Sairauspoissaoloja mitataan vuosittain ja ne jäävät alle 12 päivään vuodessa
- Panostamme terveydenhuoltoon ja hyvinvointiin ja tarjoamme henkilöstölle liikunta- ja kulttuuriseteleitä
- Henkilöstön hyvinvointia mitataan säännöllisesti jokavuotisella kyselyllä, jota analysoidaan ja seurataan

Kunnan omistajapolitiikka on avointa ja selkeää

- Vahvistamme omistajuuttamme entisestään
- Luovumme kiinteistöistä, jotka eivät liity ydintoimintaamme

ILMASTOTIETOISIA MAASEUDULLA

Kiinteistömme ja infrastruktuurimme on oltava ilmastotietoisia

- Arvioimme hiilijalanjäljen kun rakennamme uutta tai peruskorjaamme
- Uusimme niin katuvalaistuksen kuin sisävalaistuksen LEDiin
- Henkilöstön tulee voida käyttää omia sähköautojaan ja rakennamme sähköautojen latausinfrastruktuuria kiinteistöihimme
- Tarjoamme pyöriä henkilöstön työkäyttöön suurimmissa yksiköissämme ja tarjoamme henkilöstölle helpompia mahdollisuuksia ostaa omia pyöriä
- Meillä on korkea omavaraisuusaste, ylläpidämme valmiuttamme ja turvaamme infrastruktuurin toimintaturvallisuuden

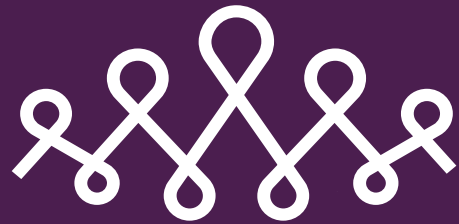
Kestävät valinnat ja tiedotus ovat itsestäänselvyys

- Tarjoamme ravitsevaa ja laadukasta ruokaa, joka on kestävästi tuotettua ja kuljetettua, ja haluamme vähentää hävikkiä
- Järjestämme vuosittain tapahtumia tai kampanjoita esim. Kestävän kehityksen viikon aikana
- Edistämme siirtymistä vihreisiin energiamuotoihin, esimerkiksi tuulivoimalaan, aurinkoenergiaan ja biokaasuun
- Työskentelemme biologisen monimuotoisuuden eteen ja torjumme joka kesä haitallisia vieraskasvilajeja. Torjumme myös vieraseläinlajeja
- Annamme vuosittain avustuksia järvien kunnostuksiin tai muihin tärkeisiin ympäristöhankkeisiin

Kevyen liikenteen väylät johtavat lisääntyneeseen pyöräily- ja kävelyliikenteeseen

- Työskentelemme sen eteen, että Murikkaan rakennetaan alikäytävä kevyelle liikenteelle ja että pyörätie jatkuu Backändantietä pitkin
- Työskentelemme sen eteen, että kevyen liikenteen väylä rakennetaan Teerijärven keskustasta Nabbaan
- Työskentelemme sen eteen, että kevyen liikenteen väylä rakennetaan Kruunupyyn keskustasta Hopsalaan
- Työskentelemme naapurikuntiemme kanssa yhdessä sen eteen, että kevyen liikenteen väylä rakennetaan valtatie 8 ja valtatie 13 pitkin

KRONOBY KOMMUN
KRUUNUPYYN KUNTA